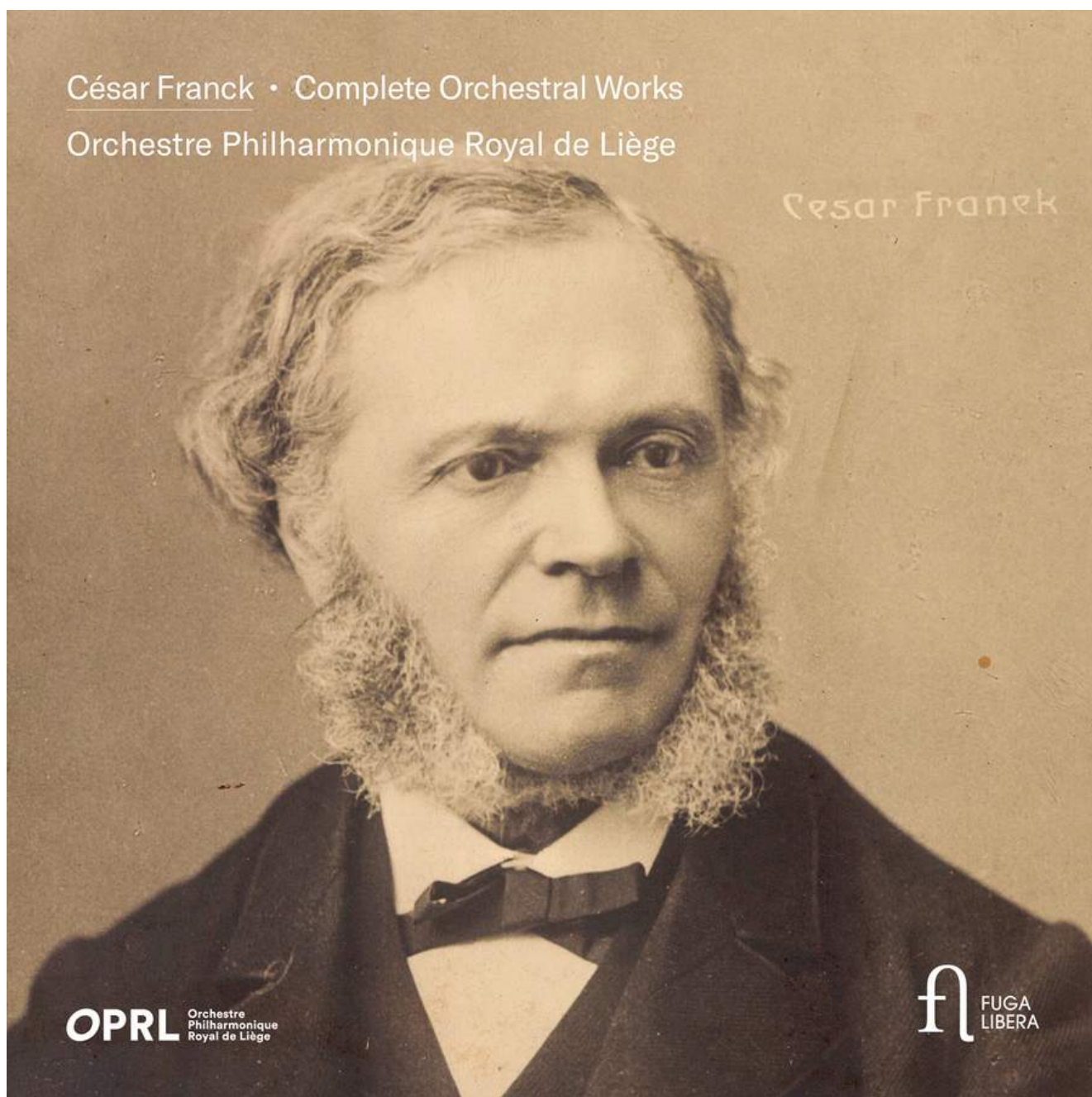

Utmärkt samling av Francks orkesterverk

César Franck: Samtliga verk för orkester

Fuga Libera FUG791

César Francks musik för orkester utgör en förhållandevis liten del av hans totala produktion. Hans samlade orkesterverk ryms på fyra cd-skivor. Det som saknas i kvantitet uppvägs till stor del av kvalitet. Fuga Libera har samlat allt i en fin och mycket prisvärd box. På samtliga skivor spelar samma orkester, Orchestre Philharmonique Royal de Liège, medan pianosolister och dirigenter varierar. Det är genomgående mycket hög klass på musicerandet och samtliga medverkande gör musiken full rättvisa. För den som vill lära känna Francks musik närmare är denna box ett utmärkt alternativ. Orkesterverken kommer dessutom i tidsordning och lyssnaren får därför en fin inblick i hur Francks komponerande utvecklades över tiden. Franck var ett av dessa märkliga underbarn som redan i tidig ålder skrev musik. Den första skivans stycken för piano och orkester skrev han vid 12 och 14 års ålder. Man kan naturligtvis förundras över hur en så ung person har förmågan att komponera på detta imponerande sätt även om musiken i sig inte är något man återvänder till särskilt ofta. Däremot både förstår jag och uppskattar att de tagits med för att göra boxen komplett. Dirigenten **Pierre Bleuse** och pianisten **Florian Noack** gör denna bitvis mycket charmiga musik full rättvisa. Skivan avslutas avslutas med den mer kända *Ce qu'on entend sur la montagne*, skriven av en nu 24-årig tonsättare, i ett mycket fint framförande under **Christian Arming**.

Andra skivan börjar med ursprungsversionen av *Rédemption* och såvitt jag kan återfinna har den inte spelats in tidigare. Den gjorde inte något större intryck på publiken vid uruppförandet och lades därför åt sidan. Den är emellertid mycket hörvärd och jag förstår att Franck sparade manuskriptet till eftervärlden. Dirigenten **Gergely Madaras** gör ett utmärkt jobb och det här är musik som jag gärna hör flera gånger.

Den reviderade och mer kända versionen av *Rédemption* följer sedan under dirigenten **Hervé Niquet**. Det är möjligen fel att kalla den en andra version eftersom det egentligen är fråga om ett helt annat stycke. Här finns det flera inspelningar att jämföra med. Niquet är lite för återhållsam i sin tolkning för min smak men å andra sidan avslöjar hans mer inåtvända tolkning musikaliska kvaliteter som gått mig förbi tidigare.

Nästa stycke på andra skivan är *Les Éolides* och orkestern leds då av **Francois-Xavier Roth**. Enligt min mening är detta en tolkning som står sig väl, oavsett

med vem man gör jämförelsen. Roth lyckas mycket bra med att ta tillvara såväl styckets lyriska delar som dess mer intensiva partier. Kontrasterna blir både tydliga och naturliga vilket gör att musiken obehindrat flödar fram. En personlig reflektion är att Roth, som ofta dirigerar orkestrar med s.k. originalinstrument, är betydligt intressantare att lyssna till framför en orkester med moderna instrument.

Roth får också avsluta andra skivan med en intensiv och dramatisk tolkning av *Den vilde jägaren*. En av de bättre på skiva i hård konkurrens. Innan dess bjuds vi på sällan hörd musik i form av balettmusik från Francks opera *Hulda*. Christian Arming står på dirigentpulten och det är musik som är väl värd att höra men som inte tillhör det man gärna återkommer till om man vill lyssna till orkestermusik av Franck.

Tredje skivan inleds med ytterligare två stycken för piano och orkester - *Les Djinns* och *Variations Symphoniques*. Här får vi njuta av ett utmärkt samarbete mellan den begåvade pianisten **Cédric Tiberghien** och dirigenten Roth. I mitt tycke är de här två tolkningarna också boxens höjdpunkter. Tiberghien har som alltid en särskild elegans i sitt pianospel och han har tidigare spelat in en del kammarmusik av Franck med stor framgång eftersom han förmår kombinera elegansen med den sensualism som finns i mycket av Francks musik. Om jag bara fick välja en version av dessa två stycken skulle jag absolut kunna leva med den här inspelningen.

Tredje skivan avslutas med den brett upplagda *Psyché* för kör och orkester. Det här är musik som man verkligen kan säga karakteriserar mycket av det Franck skrev. Den är sensuell och berörande och alla de kvaliteterna tar dirigenten Madaras, kören och orkestern väl tillvara.

Den fjärde och sista skivan upptas av två stycken. Först kommer *Prelude, Choral et Fugue* i en orkestrering av **Gabriel Pierné**. Det förstnämnda är ett av Francks mest spelade pianoverk och jag tycker Pierné lyckats väl med sin orkesterversion och dirigenten Bleuse tar tillvara verkets alla kvaliteter.

Skivan och boxen avslutas med d-moll symfonin från 1887. Då har vi fått följa Francks musikaliska utveckling från det tidiga stycket för piano och orkester skrivet av en tolvåring 1834 till den mogna kompositörens orkestrala mästerverk mer än fem decennier senare. Återigen är den Christian Arming som står för

tolkningen. D-moll symfonin finns redan inspelad otaliga gånger och många stora dirigenter har tolkat denna musik på ett fantastiskt sätt. Hur står sig då Arming i jämförelse med alla dessa? Mycket bra skulle jag säga. Han har en mycket välspelande orkester till sitt förfogande, han har fullt ut förstått Francks idiom och han fullföljer allt detta på ett utmärkt sätt. Även om hans inspelning inte är ett förstahandsval så står den sig mycket bra i konkurrensen och bekräftar den höga kvalitet som samtliga framföranden i boxen håller.

För den som vill bekanta sig med César Francks orkestermusik får den här boxen mina varma rekommendationer. För den som vill komplettera sin Francksamling finns det mycket här att glädjas åt och knappast något framförande som gör någon besviken.

Staffan Sundkvist